

Cái Nốt Ruồi

Hokuro no Tegami - Kawabata Yasunari
Phạm Đức Thân dịch

Đêm qua em nằm mơ thấy cái nốt ruồi. Em chỉ cần viết cái tên là anh biết em muốn nói gì. Cái nốt ruồi đó - em đã bao lần bị anh la mắng vì nó. Nó nằm ở vai phải em, hay có lẽ em nên nói nó nằm cao trên lưng

- Nó đã to hơn hạt đậu. Cứ tiếp tục nghịch nó, có ngày nó sẽ mọc rễ cho mà coi

Anh thường chọc em về chuyện này. Nhưng như anh nói, nó là một cái nốt ruồi to, to và tròn kỳ lạ, lại phồng lên nữa. Hồi nhỏ em thường nằm trên giường, nghịch cái nốt ruồi. Em xấu hổ vô cùng khi lần đầu tiên anh chú ý đến nó. Em còn khóc nữa và nhớ là anh ngạc nhiên.

- Ngưng đi, Sayoko. Con càng sờ nó càng to ra.

Mẹ cũng đã la em nữa. Em hãy còn là cô bé, có thể chưa tới 13 tuổi, và sau đó nó thành thói quen, Nó bám riết em sau khi em đã gần như quên đi. Khi lần đầu tiên anh chú ý đến nó, em hãy còn là con gái hơn là vợ, Em tự hỏi đàn ông như anh có thể tưởng tượng em xấu hổ đến chừng nào. Nhưng còn hơn xấu hổ nữa. Nó đáng sợ, em tự nghĩ. Hôn nhân lúc ấy hình như là một cái gì thực sự đáng sợ.

Em có cảm giác như thể mọi bí mật của mình đã bị phơi bày - như thể anh đã bóc trần bí mật này đến bí mật khác, mà chính em cũng không biết - như thể em không còn chỗ nào để trốn lánh. Anh ngủ thiếp đi ngon lành và em đôi khi cảm thấy nhẹ người, hơi chút cô đơn, đôi khi giật mình kiếm lại cái bàn tay đang lần mò tới cái nốt ruồi. "*Ngay sờ nốt ruồi, con cũng không được làm.*" Em nghĩ đến chuyện viết cho mẹ, nhưng ngay khi nghĩ đến nó em đã cảm thấy mặt đỏ bừng.

"*Hơi đâu quan tâm đến cái nốt ruồi,*" có lần anh bảo. Em sung sướng gật đầu, nhưng bây giờ nhìn lại em tự hỏi, phải chăng tốt hơn nếu anh đã có thể yêu cái thói tật xấu của em hơn một tí nữa. Em đâu có quan tâm nhiều như thế về cái nốt ruồi. Chắc chắn thiên hạ không ai đi quanh quần nhìn xuống cổ người ta để tìm xem có nốt ruồi. Đôi khi lối nói "còn nguyên giống như một cái phòng khoá kín" dùng để chỉ một cô gái dị tật.

Nhưng một cái nốt ruồi, dù lớn đến mấy, cũng không thể bảo là dị tật.

Tại sao anh lại cho rằng em rơi vào thói quen nghịch cái nốt ruồi đó?

Và tại sao thói quen đó đã làm phiền anh như thế?

- Ngưng đi," anh thường nói. "Ngưng đi.

Em không nhớ bao nhiêu trăm lần anh đã la em. "*Em cứ phải dùng tay trái?*" Có lần anh hỏi em một cách khó chịu. "*Tay trái?*" Em giật mình khi nghe hỏi. Đúng vậy. Em đã không chú ý trước đây, nhưng em luôn luôn dùng tay trái.

- Nó ở trên vai phải em. Dùng tay phải tiện hơn

- Ồ? Em giờ bàn tay phải. Nhưng gượng gạo làm sao ấy.

- Nó không có gượng gạo gì hết.

- Nhưng tay trái thuận hơn

- Tay phải gần hơn

- Tay phải thì phải với về phía sau.

- Về phía sau?

- Vâng, phải chọn giữa vung cánh tay trước cổ hay là với về phía sau lưng như thế này.

Em không còn ngoan ngoãn đồng ý với bất cứ điều gì anh nói. Mặc dù trả lời anh em thấy rằng, khi em vung cánh tay trái trước ngực có vẻ như thể em đang xua đuổi anh, như thể em đang ôm lấy chính em. Mình đã tàn nhẫn với anh ấy, em nghĩ,

Em hỏi khẽ,

- Nhưng dùng tay trái thì có gì sai?

- Tay trái hay phải, đều là thói tật xấu.

- Em biết

- Anh chẳng đã nhiều lần bảo em đến bác sĩ để xin cắt nó đi.

- Nhưng em không thể. Em xấu hổ lắm.

- Sẽ chỉ là một chuyện rất đơn giản

- Có ai mà lại đi bác sĩ để cắt nốt ruồi?

- Hình như có khối người làm vậy.

- Nốt ruồi ngay giữa mặt thì có thể. Em nghĩ có ai mà lại đi cắt nốt ruồi ở cổ. Bác sĩ cười chết. Ông biết em đến ông là vì chồng em đã phàn nàn.

- Em có thể bảo ông là vì em có thói tật sờ mó nó.

- Thật sao....Một cái gì vô nghĩa như một cái nốt ruồi, ở một chỗ mà ngay anh cũng không thể thấy nó. Em nghĩ là ít ra anh cũng có thể chịu đựng được tới mức nào đó.
- Anh không để ý cái nốt ruồi nếu em không nghịch nó.
- Em có muốn đâu.
- Em vẫn bướng. Anh nói gì em cũng không chịu cố gắng thay đổi con người em
- Em có cố gắng đấy chứ. Em ngay cả còn thử mặc áo ngủ cao cổ để khỏi sờ nó.
- Em chỉ thử có một thời gian ngắn.
- Nhưng bộ em sờ nó là sai trái lắm sao? Em nghĩ rằng phải tỏ vẻ như chống lại.
- Thật ra, không có gì sai trái. Anh chỉ yêu cầu em ngưng vì anh không thích thế.,
- Nhưng tại sao anh lại không thích như vậy?
- Không cần phải tìm hiểu lý do. Em không cần phải sờ cái nốt ruồi ấy, đó là một tật xấu và anh muốn em ngưng.
- Em chưa bao giờ nói em sẽ không ngưng.
- Khi em sờ nó em luôn luôn có một vẻ mặt kỳ lạ, đầu óc như ở đâu đâu. Đó là cái anh thật sự ghét. Anh có lẽ đúng - có cái gì đó làm cho nhận xét của anh đi thẳng vào tim em và em muốn gặt đầu đồng ý.
- Lần tới, nếu thấy em làm vậy, anh cứ đập tay em. Cả vả vào mặt em cũng được.
- Nhưng em không thấy bực sao, mặc dù em đã cố gắng 2,3 năm rồi em vẫn không có thể tự mình chữa được cái tật nhỏ tầm thường như vậy?

Em đã không trả lời. Em đang nghĩ đến mấy chữ anh nói, "*Đó là cái anh thật sự ghét.*"

Cái điệu bộ đó, cánh tay trái giơ lên quanh cổ - hẳn phải trông có vẻ u sầu, bị bỏ mặc. Em do dự không muốn dùng một chữ kêu hơn như "cô đơn," Đúng ra là thảm hại, tầm thường, điệu bộ của một người đàn bà chỉ quan tâm đến chuyện bảo vệ cái tôi nhỏ bé của mình. Và vẻ mặt em thật đúng như anh mô tả "*kỳ lạ, đầu óc như ở đâu đâu.*" Phải chăng đó hình như là dấu hiệu cho thấy em đã không thực sự cho anh hoàn toàn, như thể có một khoảng cách giữa chúng ta? Cảm nghĩ thực của em đã hiện ra trên mặt khi em sờ cái nốt ruồi và lạc trong cơn mê, như em đã làm từ hồi còn là con gái? Nhưng hẳn phải là vì anh đã không thỏa mãn về em mà anh đã làm to chuyện cái tật nhỏ của em. Nếu anh đã hài lòng về em anh sẽ mỉm cười và không để ý đến nó nữa.

Đó là cái ý nghĩ đáng sợ. Em run lên khi đột nhiên nghĩ có thể có những đàn ông thấy thói tật đó quyền rũ. Trước hết, chính là tình yêu của anh dành cho em đã làm anh chú ý đến nó. Em tới bây giờ không chút nghi ngờ điều này. Nhưng chính cái kiểu phiền hà nhỏ bé này, một khi nó lớn dần và biến thành dạng khác, nó sẽ đâm rễ vào cuộc hôn nhân. Vợ chồng thực sự thì không quan tâm đến những dị tính cá nhân của nhau, nhưng mặt khác, em nghĩ rằng có những cặp vợ chồng bất hòa về đủ mọi thứ. Em không nói rằng những người thích nghi với nhau tất yếu là yêu nhau, và những người luôn luôn bất đồng là ghét nhau, mặc dù em nghĩ, và em không thể từ bỏ ý nghĩ này, rằng sẽ tốt hơn nếu anh tự mình cố gắng bỏ qua cái thói tật của em cứ sờ cái nốt ruồi.

Thật ra anh đã đi tới mức đánh em, đá em. Em khóc và hỏi tại sao anh đã không thể bứt xuống tay, tại sao em phải chịu đựng khổ sở vì sờ cái nốt ruồi. Đây chỉ là bề mặt. "*Làm sao chung ta có thể chữa nó?*" anh nói, giọng run run. Em hiểu rõ anh đang cảm nghĩ gì và không giận chuyện anh làm. Nếu em bảo ai biết chuyện này, nhất định họ cho anh là một người chồng vũ phu. Nhưng vì chúng ta đã đến một mức mà chỉ chuyện nhỏ nhặt nhất cũng làm gia tăng căng thẳng giữa chúng ta, anh đánh em lại làm em đột nhiên cảm thấy dễ chịu. "*Em sẽ không bao giờ khắc phục được nó, không bao giờ, Hãy trói tay em lại.*" Em chắp 2 tay, dí vào ngực anh, như thể dâng hiến, cho anh tất cả. Anh trông có vẻ lúng túng, cơn giận hình như đã làm anh tê liệt, cạn kiệt cảm xúc. Anh lấy giải áo em đang mặc, buộc tay em lại. Em sung sướng khi nhìn thấy ánh mắt anh quan sát em cố gắng vuốt tóc bằng tay bị buộc. Lần này có lẽ chữa được cái tật lâu đời, em nghĩ. Tuy nhiên ngay lúc đó vẫn còn nguy hiểm cho bất cứ ai chạm vào cái nốt ruồi.

Sau đó phải chăng vì cái thói tật trở lại mà chút tình cảm cuối cùng anh dành cho em đã không còn? Có phải anh muốn nói với em anh bỏ cuộc và em muốn làm gì thì làm? Khi em mân mê cái nốt ruồi anh giả vờ không thấy, và không nói gì. Rồi chuyện lạ xảy ra. Ít lâu sau đó, cái thói tật mà la mắng, đánh đập cũng không làm sao chữa được - chẳng phải nó đã hết đấy sao? Không biện pháp triệt để nào hiệu quả. Tự nó nó hết.

"Anh biết không - em không còn nghịch cái nốt ruồi nữa." Em nói như thể chỉ có lúc đó em mới được anh chú ý. Nhưng anh chỉ lầu bầu, trông có vẻ như không quan tâm. Nếu nó là chuyện nhỏ đối với anh tại sao anh lại

la mắng em như vậy, em muốn hỏi. Còn về phần anh em nghĩ anh cũng muốn hỏi, nếu chữa thói tật dễ dàng như vậy, tại sao em không thể chữa sớm hơn. Nhưng ngay nói chuyện với em anh cũng không, nữa là... Một thói tật chẳng có gì là quan trọng, nó không phải thuốc men cũng chẳng phải độc dược - em cứ việc tiếp tục mân mê cả ngày nếu em muốn. Về mặt của anh hình như muốn nói vậy. Em cảm thấy bị bỏ mặc. Chỉ để trêu tức anh, em nghĩ đến chuyện sờ lại cái nốt ruồi ngay tại đó, trước mặt anh, nhưng lạ thay, bàn tay em không chịu di chuyển. Em cảm thấy cô đơn. Và em cảm thấy tức giận.

Em cũng nghĩ đến chuyện sờ cái nốt ruồi khi không có anh ở gần. Nhưng không hiểu sao chuyện đó hình như xấu hổ, gớm ghiếc, và bàn tay em cũng lại không chịu di chuyển. Em nhìn xuống sàn nhà và em cắn môi. "Chuyện gì đã xảy đến cái nốt ruồi của em?" Em chờ đợi anh hỏi, nhưng sau đó thì chữ "nốt ruồi" biến mất khỏi trò chuyện giữa chúng ta. Và có lẽ nhiều thứ khác cũng biến mất theo nó. Tại sao em không thể làm được gì trong những ngày bị anh la mắng? Em là một phụ nữ vô dụng làm sao.

Trở về thăm nhà, em tắm với mẹ.

- Con trông không đẹp như ngày xưa, Sayoko, mẹ bảo. Con không thể chống lại tuổi tác, mẹ nghĩ.

Em nhìn bà, giật mình. Bà lúc nào cũng vậy, mập mạp và da thịt tươi mát.

- Và cái nốt ruồi đó thường khá hấp dẫn.

Em thực sự đã chịu nhiều khổ sở vì cái nốt ruồi - nhưng em không thể nói cho mẹ biết. Em chỉ nói:

- Người ta bảo bác sĩ dễ dàng cắt bỏ nốt ruồi.

- Ô! Với một bác sĩ thì.....nhưng sẽ có sẹo.

Mẹ dễ dãi và bình thản làm sao!

- Chúng tôi thường lôi nó ra đùa giỡn. Chúng tôi bảo có lẽ bây giờ Kayoko vẫn còn nghịch cái nốt ruồi cho dù đã lập gia đình.

- Con vẫn nghịch nó.

- Chúng tôi cũng nghĩ vậy

- Đó là một tật xấu. Con bắt đầu khi nào vậy?

- Khi trẻ con khởi sự có nốt ruồi, mẹ nghĩ không biết đúng không.

- Con không thấy em bé có nốt ruồi.

- Mấy đứa con của con không đứa nào có.

- Ô? Nhưng chúng bắt đầu mọc khi con lớn lên và chúng không bao giờ biến mất. Mặc dù vậy, ít khi con thấy nốt ruồi to cỡ này. Con chắc phải có nó khi còn rất nhỏ.

Mẹ ngó vai em, cười cười.

Em nhớ khi em còn rất trẻ, mẹ và các chị thỉnh thoảng chọc chọc cái nốt ruồi, một điểm nhỏ hấp dẫn hồi đó. Và phải chăng vì thế mà em rơi vào thói tật tự mình nghịch cái nốt ruồi? Em nằm trong giường, mân mê cái nốt ruồi và cố nhớ lại xem nó như thế nào hồi em là cô bé rồi thiếu nữ. Đã lâu lắm rồi từ khi em nghịch nó lần chót. Bao nhiêu năm, em không nhớ rõ.

Trở về nhà nơi em sinh ra, xa anh, em có thể nghịch nó tùy thích. Không ai ngăn cản em. Nhưng như thế không tốt. Khi ngón tay em chạm cái nốt ruồi, nước mắt lạnh trào lên mắt. Em định nghĩ về ngày xưa khi em còn trẻ, nhưng khi sờ cái nốt ruồi tất cả ý nghĩ của em lại hướng về anh. Em lật ngược cái gối ướt - và em nằm mơ thấy cái nốt ruồi. Sau khi tỉnh dậy em không thể bảo căn phòng trong mơ là ở đâu, nhưng anh thì ở ngay đó, và hình như có vài phụ nữ đang ở với chúng ta. Em đã uống rượu. Em say thực sự. Em đang nài nỉ, van lơn anh điều gì đó.

Cái tật xấu của em lại tái hiện. Em vòng tay trái, cánh tay ngang trước ngực như mọi khi. Nhưng cái nốt ruồi - nó chẳng phải đã rụng ra giữa các ngón tay em đấy sao? Nó rụng không đau chút nào, hoàn toàn như thể là một chuyện tự nhiên trên đời. Giữa các ngón tay nó có cảm giác giống hệt như vỏ của một hạt đậu nướng. Như một đứa trẻ hư vì được nuông chiều, em yêu cầu anh đặt cái nốt ruồi của em vào cái nốt ruồi của anh. nằm cạnh mũi. Em chìa cái nốt ruồi của em sang anh. Em khóc và kêu gào, nắm cánh tay áo anh và đeo cứng ngực anh. Khi em tỉnh giấc chiếc gối hãy còn ướt. Em hãy còn đang khóc. Em mệt mỏi toàn thân. Và đồng thời em cảm thấy nhẹ nhõm, như thể vừa trút được một gánh nặng. Em nằm một lát mỉm cười, tự hỏi không biết cái nốt ruồi có thực sự biến mất không. Em khó nhọc cố gắng sờ thử.

Đó là tất cả câu chuyện về cái nốt ruồi của em.

Em vẫn có thể cảm thấy nó như một hạt đậu đen giữa các ngón tay.

Em chưa bao giờ nghĩ nhiều về cái nốt ruồi nhỏ cạnh mũi anh, và em chưa bao giờ nhắc đến nó, tuy nhiên em nghĩ rằng nó luôn luôn nằm trong đầu em. Nếu cái nốt ruồi của anh thực sự phồng lên vì anh để nốt ruồi của em vào đó thì sẽ tạo nên một truyện thần tiên lý thú. Và em nghĩ em sẽ vô cùng sung sướng nếu, tới phiên anh, anh nằm mơ về cái nốt ruồi của em.

Em quên một chuyện.

"Đó là cái anh thực sự ghét," anh đã nói vậy và em hiểu rõ đến mức em nghĩ rằng lưu ý đó là dấu hiệu của cảm tình anh dành cho em. Em nghĩ rằng mọi điều xấu xa nhất trong em đã hiện ra khi em mân mê cái nốt ruồi. Tuy nhiên em tự hỏi, nếu em đã nói lên một sự thật mà vẫn không bào chữa được cho em, thì có lẽ chính cái cung cách mà mẹ và các chị nuông chiều em đã trước hết khiến em rơi vào thói tật mân mê cái nốt ruồi.

- Con chắc mẹ thường la con khi con nghịch cái nốt ruồi, em nói với mẹ, từ hồi xưa lâu lắm rồi.
- Mẹ có - mặc dù cách đây không lâu lắm
- Tại sao mẹ la con?
- Tại sao? Đó là thói xấu, chỉ có vậy.
- Nhưng mẹ cảm nghĩ thế nào khi thấy con nghịch cái nốt ruồi?
- Hừm..., Mẹ nghiêng cái đầu qua một bên, Nó không thích hợp.
- Đúng vậy. Nhưng nó trông ra sao? Mẹ có lấy làm tiếc cho con? Hay mẹ nghĩ con xấu xa, đáng ghét?
- Mẹ thực sự không nghĩ nhiều về chuyện này. Hình như là tốt hơn con đừng đụng đến nó, với vẻ mặt mơ ngủ của con.
- Mẹ thấy con làm phiền mẹ?
- Nó có làm phiền mẹ một chút
- Và mẹ cùng mấy người khác thường chọc chọc cái nốt ruồi để trêu con?
- Mẹ nghĩ chúng tôi có làm vậy

Vậy thì có đúng không, phải chăng em mân mê cái nốt ruồi một cách lơ đãng như vậy là để nhớ lại tình yêu mẹ và các chị dành cho em khi em còn trẻ? Phải chăng em làm thế là để nghĩ về những người em yêu?

Đó là điều em phải nói với anh. Phải chăng anh đã làm ngay từ đầu về cái nốt ruồi của em? Em còn có thể nghĩ đến ai khác trong khi sống với anh? Em tự hỏi đi hỏi lại, cái điệu bộ mà anh ghét như thế phải chăng là một thú nhận của tình yêu em không thể diễn tả bằng lời.

Thói tật em nghịch cái nốt ruồi chỉ là chuyện nhỏ, và em không muốn viện cớ để bào chữa; nhưng phải chăng mọi chuyện khác, đã biến em thành người vợ xấu, cũng có thể là khởi đầu từ cùng một kiểu tương tự? Phải chăng ngay từ đầu chúng là biểu thị của tình yêu em dành cho anh, nhưng đã trở thành cái xấu của người vợ, chỉ vì anh từ chối không chịu nhìn ra thực chất của chúng?

Ngay khi em viết đây em tự hỏi, phải chăng em có cái giọng điệu giống như một người vợ xấu cố gắng chứng minh hình như mình bị hiểu lầm. Tuy nhiên đây là những điều em phải nói để anh biết..

Phạm Đức Thân dịch